

**PROGRAM DIJALIZNE EDUKACIJE ZA PETU
GODINU SREDNJE MEDICINSKE ŠKOLE**

**KOMPLIKACIJE
TIJEKOM DIJALIZE**

**UOBIČAJENE KOMPLIKACIJE
KOD BOLESNIKA**

Najčešće komplikacije tijekom dijalize (Daugirdas i Ing, 1994)

- Hipotenzija (20-30%)
- Grčevi u mišićima (5-20%)
- Mučnina i povraćanje (5-15%)
- Glavobolja (5%)
- Bolovi u prsima (2-5%)
- Bolovi u leđima (2-5%)
- Svrbež (5%)
- Zimica i tresavica (< 1%)

HIPOTENZIJA - DEFINICIJA

Sistolički krvni tlak <100 mmHg.
Smanjenje sistoličkog krvnog tlaka >20 - 30 mmHg
od predijaliznog tlaka

Najčešći znaci i simptomi

- Glavobolja
- Mučnina i povraćanje

HIPOTENZIJA TIJEKOM HEMODIJALIZE - UZROCI

Hipoxemija ($\downarrow$ O₂ u krvi)

Hemoragija (krvarenje)

Septikemija (infekcija krvi)

Anafilaksa (jaka alergijska reakcija)

Hemoliza (pučanje eritrocita)

Prebrzo davanje nekih lijekova

Ali i...

Fluktuacija u stopi ultrafiltracije (vezano za opremu i opskrbu)

Visoka stopa ultrafiltracije

Netočna ciljna težina

Dijalizat s niskim natrijem

Niski proteini plazme - hipoalbuminemija

$\Downarrow$ serumski albumini

HIPOTENZIJA - ZNACI I SIMPTOMI

Srednja

- Dijeforeza ($\uparrow$ znojenje)
- Mučnina/povraćanje
- Narušene mentalne funkcije
- Slabost i vrtoglavica nakon tretmana

Jaka

- Neurološki
  - Gubitak svijesti
  - Konvulzije
  - Moždani udar
- Respiratorne
  - Aspiratorna pneumonija (Pneumonija uzrokvana aspiracijom tekućine)
- Srčane (Iskemijska miokarda)
- Smrt

HIPOTENZIJA - PREVENCIJA I TRETMAN

Nakon dijalize

- Neka bolesnik sjedne ili legne
  - Ovisno o jačini simptoma
- Probati Trendelenburgov položaj,
  - Ako ne pomaže $\Rightarrow$
- Provjeriti krvni tlak i provjeriti težinu nakon dijalize
  - Objašnjenje – da bi otkrili ako je slučajno uklonjeno previše tekućine
- Ako bolesnik ima vrtoglavicu izvažite ga u kolicima

MIŠIĆNI GRČEVI – (5-20%)

Vezani su za uklanjanje velike količine tekućine

- uzrokuje bolne mišićne grčeve
  - uglavnom u nogama, rukama i stopalima
- Može se desiti bilo kada, posebno u drugom djelu tretmana
- Specifični uzročnik je nepoznat
  - Može biti zbog brzog uklanjanja natrija iz mišićnih vlakana
  - Može biti vezano za vazokonstrikciju

MIŠIĆNI GRČEVI

Čimbenici koji mogu doprinjeti grčevima

- Hipotenzija
- Uklanjanje tekućine ispod procjenjene suhe težine
- Korištenje dijalizata sa malim natrijem ⇒ hipo-osmolarnost
- Može biti povezano sa hipokalijemijom
  - ($\downarrow K^+$)

SVRBEŽ - UZROCI

Točan uzrok nepoznat – mogući uzroci uključuju

- Suhoču kože
- Sekundarni hiperparatiroidizam
- Abnormalne vrijednosti kalicija, magnezija i fosfora u tkivu
- Nepravilna koncentracija histamina u plazmi
- Povećan rast masnih stanica
- Alergije, npr. heparin, dijalizator

ZIMICA I TRESAVICA - UZROCI

Endotoksini

- toksini koje je oslobođila mrtva bakterija
- Zimica se može naglo pojačati kratko nakon početka dijalize
  - Endotoksini mogu doći iz dijalizata
- Afebrilna osoba prije dijalize može postati febrilna unutar 1-2 sata nakon pojave zimice

Infekcija

- Pristup krvotoku
- Urinarni trakt
- Intra-abdominalna (npr., divertikuloza, divertikulitis, posebno policiština bolest bubrega)
- Tuberkuloza
